« ΤΟ ΨΩΜΙ ΣΤΟ ΧΘΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΗΜΕΡΑ »

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΤΩ ΜΗΛΙΑΣ ΠΙΕΡΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΥΡΟΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
2ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΙΟΥΝΙΟΣ 2004

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

- **ΦΕΛΕΚΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ** **(ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ)**
- ΚΟΣΚΙΝΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
- **ΣΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ**

Μαθητές που συμμετέχουν 33

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΘΕΜΑΤΟΣ

- Ανταποκρίνεται στα ενδιαφέροντα των παιδιών.

- Υπάρχει άφθονη πληροφόρηση σχετική με το ψωμί και τα δημητριακά.

- Οι μαθητές κατάγονται από αγροτικές οικογένειες και έχουν πλούσια σχετικά βιώματα.

- Συνδέεται με γνωστικά πεδία του αναλυτικού προγράμματος.

- Δίνεται η δυνατότητα, μέσα από την υλοποίηση του προγράμματος, να υπάρξει επαφή του σχολείου με την τοπική κοινωνία.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΘΕΜΑΤΟΣ

Διαθεματική προσέγγιση του θέματος μέσα:

- Από την Ιστορία
- Από τη Λαογραφία
- Από την ποίηση και τη Λογοτεχνία
- Από τη Θρησκεία

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

-Να γνωρίσουν οι μαθητές τη διατροφική αξία του ψωμιού

-Να κατανοήσουν τη διαδικασία παραγωγής του ψωμιού από τη φάση της σποράς ως την παρασκευή του.

-Να κατανοήσουν την αξία της βιολογικής καλλιέργειας των δημητριακών.

-Να αντιληφθούν την οικονομική διάσταση του ψωμιού.

Συναισθηματικοί:

-Ενίσχυση αυτοεκτίμησης.

-Ενίσχυση της αυτοαντίληψης.

-Ανάπτυξη και ενίσχυση των θετικών συναισθημάτων.

Ψυχοκινητικοί:

- Να αναδειχθεί μέσα από την υλοποίηση του προγράμματος η διαφορετικότητα και η ιδιαιτερότητα κάθε παιδιού, καθώς και οι ικανότητες, τα ταλέντα και οι κλίσεις τους.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΤΟΠΙΚΗ:

Η συμβολή της καλλιέργειας των δημητριακών στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας – Ήθη , έθιμα και παραδόσεις του χωριού σχετικά με το ψωμί.

ΕΘΝΙΚΗ:

Η συμβολή της καλλιέργειας των δημητριακών στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας – Το ψωμί στη λαογραφία σε εθνικό επίπεδο.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ:

Η συμβολή της καλλιέργειας των δημητριακών στην ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας – και στην καταπολέμηση της πείνας και του υποσιτισμού στον πλανήτη.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

•**Περιβαλλοντική.** Μέσω της ενεργητικής μάθησης τα παιδιά να τροποποιήσουν τη συμπεριφορά τους και τον τρόπο ζωής τους σε φιλικότερο προς το περιβάλλον.

•**Κοινωνική.** Η διατροφική αξία του ψωμιού, ο τρόπος, η συχνότητα καθώς και η ποσότητα κατανάλωσης στα διάφορα κοινωνικά στρώματα.

•**Οικονομική.** Η συμβολή της καλλιέργειας των δημητριακών στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου.

•**Θρησκευτική.** Το ψωμί στη θρησκεία.

•**Ιστορική.** Το ψωμί στην αρχαιότητα.

•**Πολιτιστική.** Το ψωμί στη δημοτική ποίηση ,στην ποίηση και τη λογοτεχνία

ΜΕΘΟΔΟΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

-Μέθοδος Project : μέσω αυτής οι μαθητές μπορούν να αναπτύξουν ανεξαρτησία, υπευθυνότητα καθώς και κοινωνικούς και δημοκρατικούς τρόπους πρακτικής συμπεριφοράς.

-Εμπειρική μέθοδος: μέσω αυτής ο μαθητής κατασκευάζει τη γνώση, τις ικανότητες και τις αξίες από την άμεση εμπειρία.

-Συνεργατική έρευνα: με αυτή προσφέρεται η δυνατότητα παραγωγής γνησίων και συνεχών βελτιώσεων μέσα στο σχολείο.

-Υποκριτική ρόλων – Δραματοποίηση: Παρέχει στους μαθητές ευκαιρία να υποδυθούν ρόλους άλλων και να αναπτύξουν πρακτικές δεξιότητες. Μέσω της δραματοποίησης οι μαθητές θα αποκτήσουν πρόσβαση στη βιωματική μάθηση.

-Διάλεξη: Χρησιμοποιείται επικουρικά για την απόκτηση πρόσθετων γνώσεων.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

- **Πολιτιστικός Σύλλογος Κάτω Μηλιάς «ΟΙ Λαζαίοι»**
- **Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων**
- **Δήμος Πέτρας**
- **Τζίτζηρας Ηρακλής «Ιππικός όμιλος»**
- **Αγροτικός Συνεταιρισμός Μηλιάς**

ΔΙΑΧΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

-Δημοσίευση των δράσεων κατά την υλοποίηση του προγράμματος στα τοπικά μέσα μαζικής ενημέρωσης

-Έκδοση σχολικής εφημερίδας με εκτενή περιγραφή του προγράμματος και αναφορά στις διάφορες δράσεις. Ανακοίνωση των συμπερασμάτων.

-Δημιουργία C. D. και διανομή στους μετέχοντες μαθητές καθώς και τους εκπροσώπους των διαφόρων φορέων.

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΟΡΓΩΜΑ

ΜΗΧΑΝΙΚΟ ΟΡΓΩΜΑ

Στη δριστέλα και το νερόμυλο του χωριού μας

Το ψωμί αποτελούσε στο παρελθόν το σημαντικότερο ανθρώπινο αγαθό, μετά την υγεία και το νερό. Ο όρκος «μα το ψωμί», κοινός και καθημερινός παλιότερα στα χωριά μας, είναι ενδεικτικός της σημασίας που έδιναν οι πρόγονοί μας για την εξασφάλιση του ψωμιού της οικογένειας. Όποιος εξασφάλιζε το ψωμί της χρονιάς, έστω και καλαμποκίσιο, γιατί το καθάριο, το σιταρίσιο δηλαδή, ήταν όνειρο απατηλό θεωρούνταν πρώτος νοικοκύρης του χωριού μας μέχρι το 1950. Και βέβαια βασικό στάδιο στον κύκλο του ψωμιού αποτελούσε το άλεσμα του γενήματος (σιταριού, βρίζας, κριθαριού, αλλά κυρίως καλαμποκιού) στο μύλο, τον νερόμυλο για την περιοχή μας. Η μορφολογία του εδάφους και τα πλούσια νερά της περιοχής υπήρξαν οι αιτίες που κατασκευάστηκαν και λειτούργησαν τόσοι πολλοί νερόμυλοι στο παρελθόν. Έναν από τους νερόμυλους αυτούς (των αδερφών Κούρτη) επισκεφτήκαμε με το σχολείο μας την Τετάρτη 4 Φεβρουαρίου 2004, στα πλαίσια του προγράμματος Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, που υλοποιούμε σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Στην επίσκεψη μας συνόδεψε και μας ξενάγησε ο πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου Κάτω Μηλιάς «Οι Λαζαίοι», κ. Χανδόλιας Γεώργιος.

Ο νερόμυλος, αν και παλιός, βρισκόταν σε καλή κατάσταση και ο κ. Ευριπίδης μαζί με τον κ Κώστα τον θέσανε σε λειτουργία. Όταν το νερό έπεσε ορμητικά πάνω στη φτερωτή, έδωσε ζωή και κίνηση στις μυλόπετρες οι οποίες έβγαζαν σπίθες. Ταυτόχρονα οι δυο μεσήλικοι μυλωνάδες μας εξηγούσαν τη λειτουργία του. Είχαμε ακούσει πολλές ιστορίες και παραμύθια μέχρι τώρα για μύλους και μυλωνάδες, αλλά τώρα ζούσαμε το δικό μας παραμύθι…

Κολλητά σχεδόν με το νερόμυλο ήταν και η δριστέλα όπου τα παλιότερα χρόνια οι προγιαγιάδες μας έπλεναν τις φλοκάτες τους και όχι μόνο. Το νερό κυλούσε ορμητικά και έπεφτε εντυπωσιακά με εκκωφαντικό θόρυβο σε μια λεκάνη. Σίγουρα πρόσφερε πολλές υπηρεσίες εκείνα τα χρόνια στους κατοίκους των διπλανών χωριών, αλλά όσο σκέφτομαι τα σημερινά μέσα και ανέσεις μάλλον θα ταλαιπωρούνταν αρκετά εκείνη την εποχή οι γυναίκες με τα πλυσίματά τους.

Μετά το τέλος της επίσκεψης επιστρέψαμε ικανοποιημένοι από αυτά που είδαμε και ακούσαμε αλλά και προβληματισμένοι από τις δυσκολίες που αντιμετώπιζαν οι παλιότεροι άνθρωποι σε ότι αφορά το άλεσμα του σιταριού αλλά και το πλύσιμο των χοντρών ρούχων των σκεπασμάτων και των στρωσιδιών.

ΣΤΗ ΔΡΙΣΤΕΛΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΝΕΡΟΜΥΛΟ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΤΟΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ

Matador

ΣΤΟΝ ΑΛΕΥΡΟΜΥΛΟ

ΤΩΡΑ ΖΥΜΩΝΟΥΜΕ!!

ΤΟ ΚΑΨΙΜΟ ΤΟΥ ΦΟΥΡΝΟΥ

Τ Ο Φ Ο Υ Ρ Ν Ι Σ Μ Α

Τ Α Α Π Ο Τ Ε Λ Ε Σ Μ Α Τ Α !!!

Η ΜΙΚΡΗ ΜΑΣ ΕΡΕΥΝΑ

Α/Α	Ερωτήματα	Ποτέ	Μ. Φορές	Τακτικά
1	**Ζυμώνουμε στο σπίτι μας ψωμί**	**13**	**6**	**2**
2	**Το ψωμί το αγοράζουμε από το φούρνο**	**0**	**1**	**20**
3	**Φτιάχνουμε πίτες, κουλουράκια κέικ και άλλα αρτοπαρασκευάσματα στο σπίτι μας**	**0**	**7**	**14**
4	**Αγοράζουμε από το φούρνο πίτες, κουλουράκια, κέικ κ.λ.π.**	**7**	**14**	**0**
5	**Η γιαγιά ζυμώνει ψωμί και τρώμε**	**15**	**4**	**2**
6	**Κατά την ώρα του φαγητού στο τραπέζι μας υπάρχει ψωμί**	**0**	**0**	**21**
7	**Στην οικογένειά μας καταναλώνουμε άσπρο ψωμί**	**3**	**3**	**15**
8	**Στην οικογένειά μας καταναλώνουμε μαύρο ψωμί**	**11**	**9**	**3**
9	**Στην οικογένειά μας καταναλώνουμε άλλους τύπους ψωμιού**	**12**	**5**	**4**
10	**Στην οικογένειά μας καλλιεργούμε και σιτάρι**	**3**	**7**	**7**
11	**Το σιτάρι το πουλάμε όλο**	**6**	**5**	**3**
12	**Το κάνουμε όλο αλεύρι για το σπίτι μας**	**6**	**7**	**0**
13	**Το πουλάμε αλλά κρατάμε και για μας**	**0**	**4**	**10**

Συχνότητα καλλιέργειας σιταριού

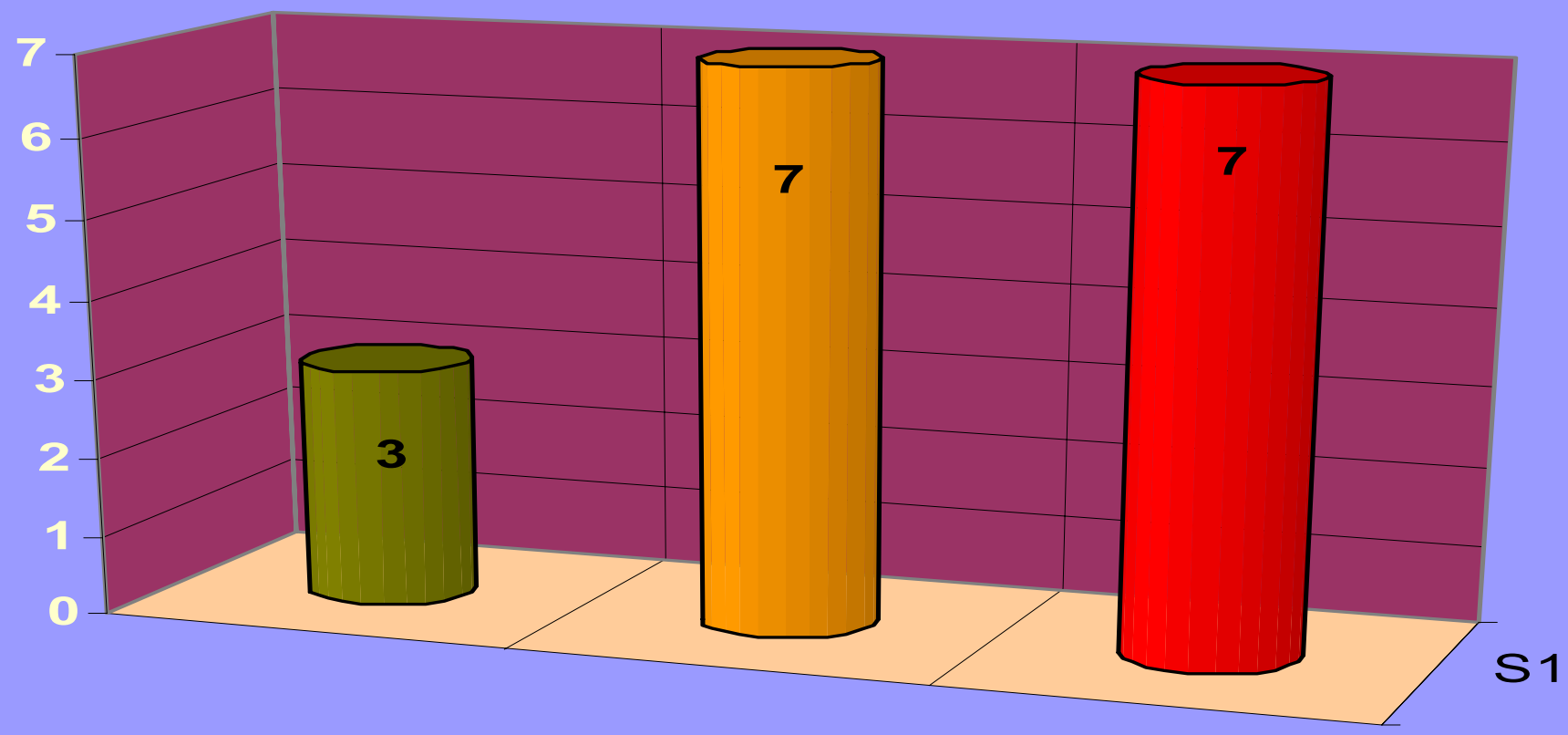

	Ποτέ	Μ. Φορές	Τακτικά
Σειρά1	3	7	7

Πόσο ψωμί Ζυμώνουμε...

Συχνότητα κατανάλωσης άσπρου ψωμιού

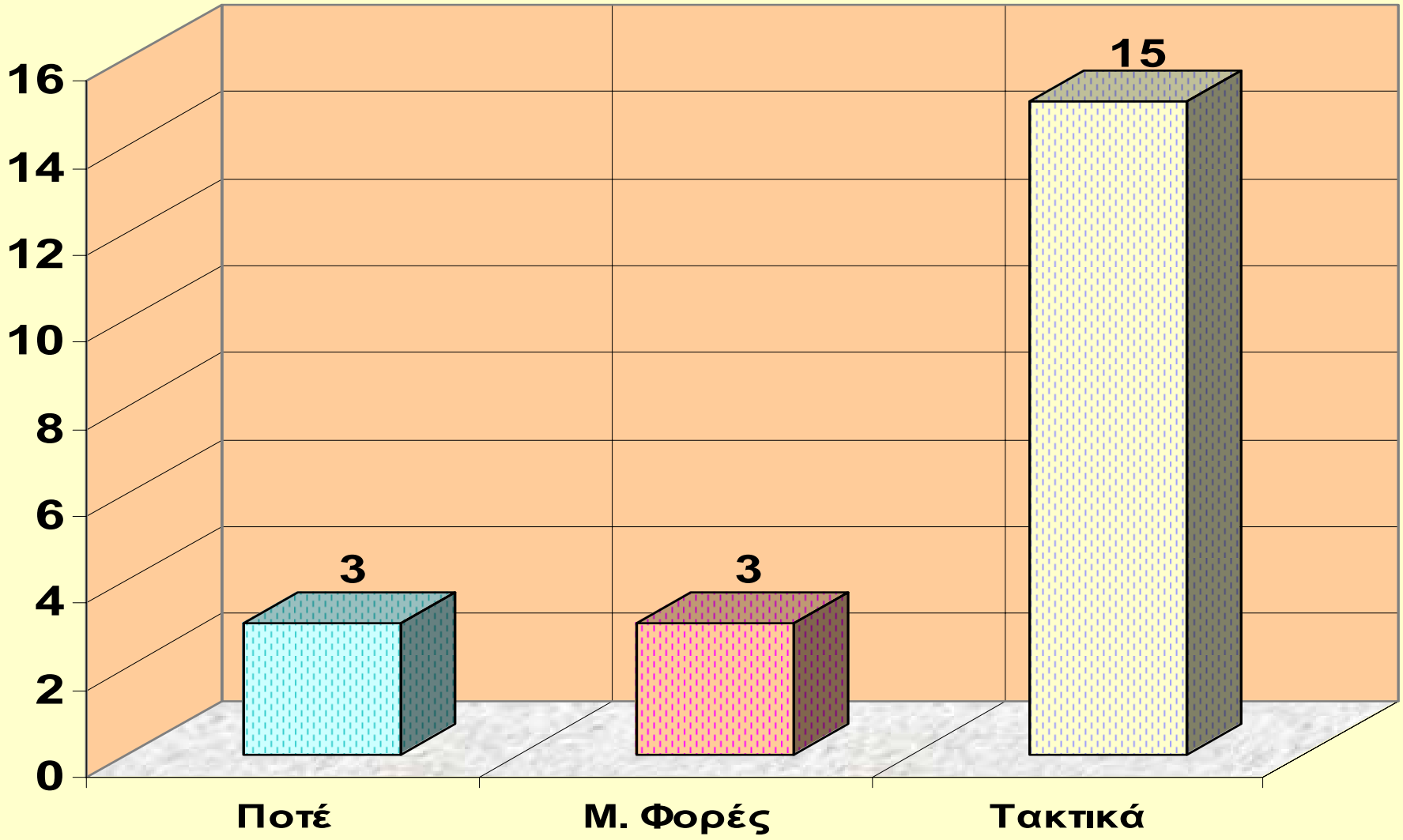

Συχνότητα κατανάλωσης Μαύρου Ψωμιού

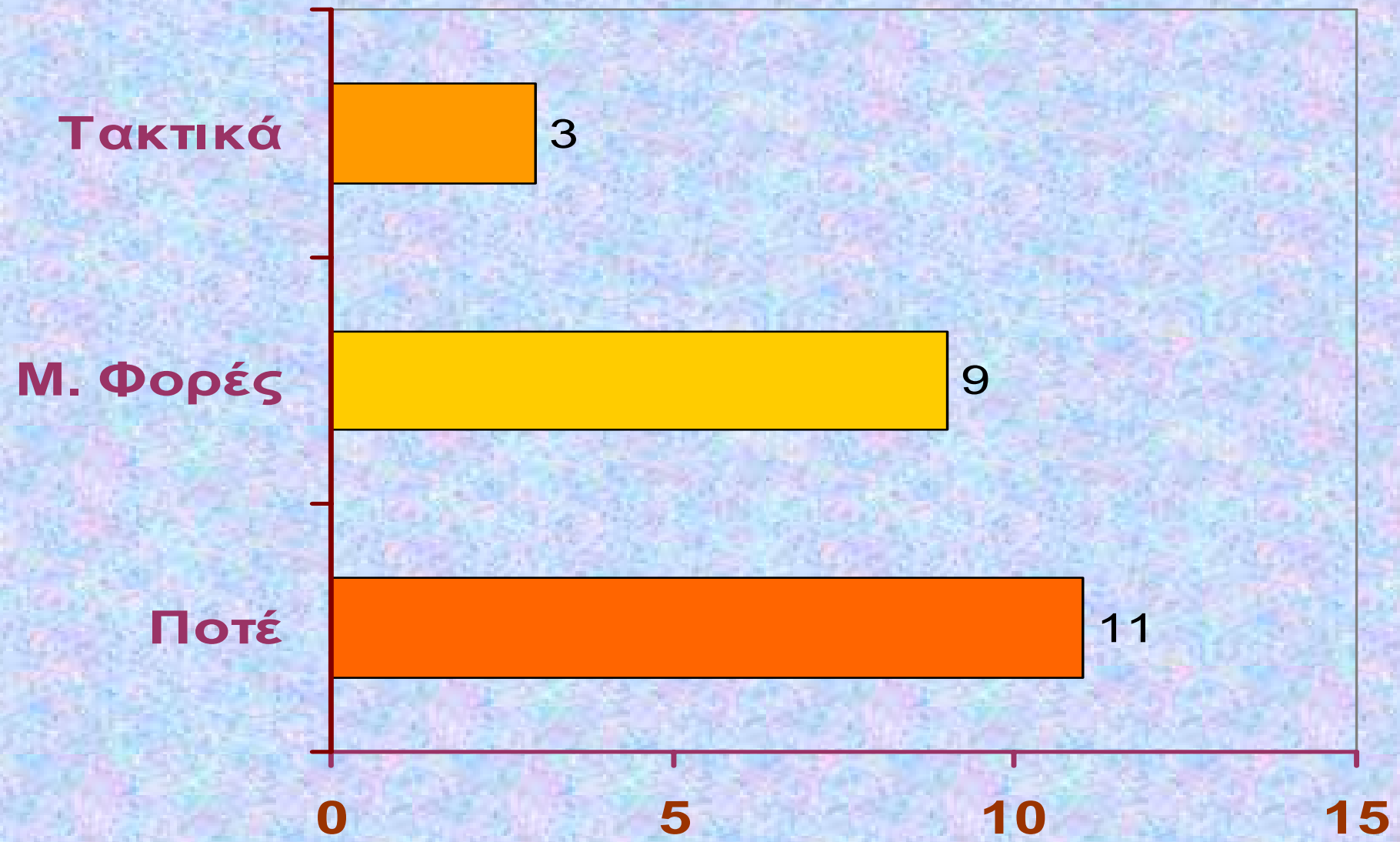

ΗΜΕΡΙΔΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ
ΕΚΘΕΣΗ ΑΡΤΟΥ ΚΑΙ ΑΡΤΟΣΚΕΥΑΣΜΑΤΩΝ

Η Μ Ε Ρ Ι Δ Α Π Α Ρ Ο Υ Σ Ι Α Σ Η Σ
ΕΚΘΕΣΗ

ΤΥΡΟΨΩΜΟ ΚΑΙ ΕΛΑΙΟΨΩΜΟ

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ

ΗΜΕΡΙΔΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ
ΠΑΝΤΟΜΙΜΑ